

(Izhaja ob 4 zjutraj.)

Stane. enoletno . . . 130 K
 mesečno 15
 za zased. zemlje . . 300
 za inozemstvo . . . 320

Oglas za vsak mm višine
 stolpca (53 mm) . . 2 K
 manjši oglasi do 30 mm
 stolpca (53 mm) . . . 1.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16A
 Telefon št. 72

Upravištvos:

Sodna ulica št. 6.
 Telefon št. 35.

Račun kr. post. ček. urada
 šte. 11.842.

Ljubljana, 11. maja.

Nemčija sprejela londonske zahteve

NEMŠKI ODGOVOR ZAVEZNIŠKIM VLADAM.

(Glej tudi poročilo na 2. strani.)

Berlin, 11. maja. Nemški poslanik v Londonu je prošlo noč brzojavno sprejel nastopno noto, da jo izročil Lloyd George: Na podlagi sklepa državnega zbora sem pooblaščen z ozirom na zaključke zavezniških sil od dne 5. maja 1921. v imenu nove nemške vlade izjaviti nastopno:

- Nemška vlada se je odločila: 1.) Da izpolni brez pridržka ali pogojev dolžnosti, katere je določila reparacijska komisija.
- Da sprejme in udelevi brez pridržka ali pogojev jamstvene odredbe, katere je predpisala reparacijska komisija glede nemških obveznosti.
- Da izvede brez pridržka ali odloga odredbe glede razorožitve na suhem, na vodi in v zraku, kakor jih

Vtis nemške kapitulacije v Londonu in Parizu

SANKCIJE OSTANEJO!

London, 11. maja. (Izv.) Na vprašanje poslanca Lamberta v spodnji zbornici je izjavil Lloyd George, da pomenja odgovor Nemčije, ki mu ga je danes ob enajstih dopolnih izročil poslanik Stamer, da sprejme Nemčija popolnoma vse zahteve Antante. (Veliko odobravanje v zbornici.) Druge vlade, ki imajo svoje zastopnike v vrhovnem svetu, so bile o izročitvi nemškega odgovora telegrafično obveščene. Na vprašanje poslanca Bottomliisa, ali se bodo dosedanje sankcije ukinitve, je odgovoril Lloyd George z «ne».

Pariz, 11. maja. (Izv.) V ospredju političnega interesa je sedaj vprašanje, kakšno stališče bo zavzela Francoska zbornica, ki se sestane 19. t. m., k novemu položaju. Od strani, ki odobrava Briandovo pomirljivo politiko, doznava Vaš do-

je naznanila nota zavezniških vlad z dne 29. januarja 1921., pri čemer je izvesti zaostale odredbe takol, druge pa ob predpisane čase.

4.) Da brez pridržka ali odloga ob sodi vojne krivice in izvede ostale še neizvedeno v prvem delu note zavezniških vlad od dne 5. maja omenjene pogodbene določbe.

Prosim, da o tej izjavi nemudoma obvestite zavezniške sile. Podpis: Dr. Wirth. — Nota je bila odposlana tudi v Pariz, Rim, Bruselj in Tokio.

London, 11. maja. Nemški poslanik je ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeu ob enajstih izročil nemški odgovor na ultimatum zavezničkov.

pisnik, da se bo ministrskemu predsedniku posrečilo, dobiti v zbornici večino za ratifikacijo londonskih dogovorov.

V senatu so njegovi izgledi baje slabši. Vendar se pa ne računa s padcem kabineta. V zbornici in v senatu sicer ne bo izostala ostra kritika, ker so skrajni nacionalisti in Tardieujeva skupina vesled politike zadnjih mesecev izgubili vse zaupanje celo v Anglijo. Poizkušali bodo vsaj da zmanjšajo kolikor mogoče večino vlade. V presoji izjave, ki jo bo podal Briand, se mora tudi računati z notranjnimi političnimi ozir.

Občinstvo je sprejelo vest o sprejemu ultimata po Nemčiji z veliko radostjo. Vaš dopisnik je dobil utis, da večina prebivalstva želi ublažitev odnošajev med Nemčijo in Francijo.

Premirje v Gornji Sleziji

SPORAZUM MED KORFANTYJEM IN PLEBISCITNO KOMISIJO. — USTAVLJENJE SOVRAŽNOSTI. — NOVA RAZDELITEV ŠLEZIJE. — KORFANTYJEVA ČRTA POSTANE MEJA.

Dunaj, 11. maja. Kakor poročajo listi iz Varšave, so dovedla pogajanja med medzavezniško plebiscitno komisijo in Korfantyjem do uspeha. Uporniške čete se bodo morale umakniti na določeno demarkacijsko črto, na kateri bodo ostale do končne rešitve gornje-sleskega vprašanja. V ozemlju, ki ostane začasno zasedeno, se nahaja tudi gornje-sleskega industrijskega ozemlja. Na podlagi tega dogovora so se ponoči od ponedeljka na terek ustavile vojaške operacije.

Berlin, 11. maja. «Achtuhrabendblatt» javlja iz Bazla: Kakor doznava «Chicago Tribune» z verodostojne strani, je veleposlaniška konferenca načeloma sklenila, okrožja Pštino, Rybnik, Velike Strelice in Tarnowice prسدiti Poljski, dočim dobi Nemčija severni oin zapadno Gornjo Šlezijo.

Pariz, 11. maja. «Excelsior» objavlja interview s Korfantyjem, ki je izjavil: Mi smo močni in odločni. Osvo-

Fašistovski volilni teror

Rim, 11. maja. (Izv.) Iz Taranta poročajo, da je prišlo v Castel Vetranu do krvavih pobojev med pristaši socialistične in ljudske stranke ter med fašisti. Socialisti so imeli šhod, katerega so fašisti hoteli razgnati, nakaor so se zborovalci spoprijeli. Proti fašistom so nastopili tudi klerikalci. Pri tej priliki je bilo usmrčenih sedem, ranjenih pa 15 oseb.

Bergano, 11. maja. (Izv.) Včeraj popoldne sta dospela v Fiuggi dva

raj govorili, da ne. Toda nemški narod ima v sebi toliko žilavosti, toliko organizatorične sposobnosti, toliko delavnosti in toliko ljubezni do svoje države, da bo tudi to najhujšo krizo prestal. Kadar bo odkrito in pošteno vršil dolžnost povračila za strašne krivice, ki jih je prizadejal kulturni in napredku človeštva, mu bodo narodi priznali ugled in spoštovanje, ki ga zažluzila njegova pridnost in sposobnost.

kandidata republikanske stranke. Privedila sta šhod, na katerem sta protestirala tudi proti fašistovskim nasiljem. Čim so padle besede «nasilje», je žela republikanske poslušalce obkrožila množica fašistov ter skupščino razgnala, govornike pa pretepla.

Nasilstva gornještarskih komunistov

DELAVCI OSVOBODILI ARETIRANE NAPADALCE NA DEZELNEGA GLAVARJA. Gradec, 11. maja. Orožništvo je v noči od ponedeljka na terek prijel pri Hadersdorfu ob Murici štiri delavce, ki so osumljeni, da so se dejansko udeležili nasilstev proti deželnemu glavarju dr. Rintelnu in proti deželnemu svetniku Prischniggu. Ko so jih eskortirali v Bruck, so jih morali na potu izpustiti, ker je delavstvo murške doline zasedlo železniške postaje in ceste, ki vodijo v Bruck, da preprečijo izročitev aretirancev deželnemu sodišču v Gradcu. Deželna vlada je odročila vse potrebne proti temu koraku.

Pogajanja z Italijo zopet ogrožena

Beograd, 11. maja. (Izv.) Italijanska vlada je v posebni noti zahtevala v Beogradu kot podlago za gospodarska pogajanja gotove garancije glede ribarstva, kobotaže in gospodarskega zaledja Zadra. Naša vlada je te zahteve odklonila. (Glej naše včerajšnje poročilo iz Rima. Uredn.)

Iz Rima do tega trenutka še ni dospel odgovor. Zdi pa se, da bodo Ita-

lijani vztrajali na svojih zahtevah. V tem slučaju je treba računati s tem, da za enkrat še ne priide do nadaljevanja prekinjenih pogajanj.

Jugoslovanska komisija za pogajanja z Italijo je imela danes sejo, na kateri je predelavala material, predložen ji od raznih gospodarskih korporacij in strokovnjakov.

Iz ustavotvoine skupščine

RAVNOPRAVNOST SLOVENŠČINE V KONSTITUANTI. — GLASOVANJE O USTAVI BO V ČETRTEK.

Beograd, 11. maja. (Izv.) Današnje sejo konstituante je otvoril predsednik Ribar ob 4. uri popoldne. Prečitale so se prošnje in pritožbe. Nato je predsednik Ribar zavrnil opazko komunista Fabjančiča v včerajšnjem govoru, ko je rekel: «kije je n. pr. tukaj v konstituenti napisan kak akt v slovenskem jeziku?» Ribar je opozorjal, da je notorično, da se vsak govori, ki ga govore Slovenci slovensko, stenografira po slovenskih stenografih. Istotako je vsaka interpelacija, ki jo izročijo poslanci v slovenščini, sprejeta v tem jeziku. Zbornica ima slovenske stenografe in strojepisice, ki so Slovenci iz Ljubljane. Protestira proti temu, da se delajo kakor razlike med slovenskim in srbohrvatskim jezikom. Tu ni nikake razlike, ampak popolna ravnopravnost. Predsednik prosil poslance, da v bodoče takih izpadov ne delajo.

Nato govori poslanec Spalajković (radikal), ki pravi, da se morajo javiti kakoršne je boljševidem in komunizem, smatrati za predmet socialne patologije. Pojasnjuje, kako je prišlo v Rusiji do boljševidizma. Nobena diktatura se ne more dalj časa držati, ker je protivna elementarnim pojavom civiliziranega sveta o politič-

nihi svoboščinah. Zato treba v ustavi zagotoviti, da ne bo niti od zgoraj niti od spodaj mogoča diktatura.

Za njim je govoril dr. Jos. Hohnjec, ki se je pečal z naredbo ljubljanske deželne vlade zaradi protidržavnega hujskanja. Napadal je zlasti Samostojno kmetijsko stranko, češ, da podpira ta «policijski režim». Vsled tega je prišlo do viharnih spopadov med poslanci SKS in klerikalci.

Za Hohnjecem je zahteval demokrat Agatonović, da naj posveča država največjo pazljivost kmetijskim masam. Odgovarjal je točko za točko na Šurminov govor, posebno na njegovo trditve, «da ne more biti Jugoslavija brez Bolgarije» ter povdarjal, da prihajajo te zahteve Jugoslovanskega kluba iz bojnosti pred namišljenim srbsko hegemonijo. Sedanja generacija ne more pozabiti globokih ran, ki jih je zadala Bolgarija; zato za enkrat ne more biti govora o sprejetju Bolgarije v Jugoslavijo.

Z Agatonovićem je govoril še komunista Cokić, nakaor je bila seja zaključena ob poldneših zvečer.

V generalni debati ima govoriti še šest govornikov. Glasovanje o ustavi se bo vršilo, ako ne pride jutri dopolne do kakih incidentov.

Zupanska volitve v Kranju

MESTNA UPRAVA V DEMOKRATSKIH ROKAH.

Kranj, 11. maja. (Izv.) Novi mestni občinski odbor je imel danes svojo prvo sejo, na kateri so se vršile volitve župana n svetovalcev. Za župana je bil z 18 glasovi od 24 izvoljen g. Ciril Pirc, trgovec in posestnik, za prvega svetovalca g. Franc Holzhaecker, zobohetnik, z 19 glasov, za drugega svetovalca g. Ivan Šavnik, trgovec, z 18 glasovi, za tretjega g. Makso Fock, tovarnar z 18 glasovi in za četrtega svetovalca potom ožje volitve g. Rajko Marinčič. Ta je pristaš SLS, dočim so vsi ostali demokrati, tako da se nahaja mestna uprava odločno v naprednih rokah.

Pred osvobojenjem Sušaka

Bakar, 11. maja. V ponedeljek so ob 13. uri prevzele naše čete od italijanskih zasedbenih čet vse okoliške kraje okoli Sušaka in se približale mestu. Demarkacijska črta se je prestavila na črto Martinšica-Sv. Ana-Orehovica. V informiranih krogih se splošno smatra, da bodo naše čete 12. ali 13. t. m. vkorakale na Sušak. Povsod, kamor so prišle naše čete, vlada veliko navdušenje, s hrepnenjem pa se pričakuje prihod naših čet na Sušak. Kakor se javlja iz Reke, vlada med Rečani bel narodnosti morda še večje navdušenje, kakor na Sušaku samem.

Zanella se vrača na Reko

Beograd, 11. maja. (Izv.) Današnja «Pravda» poroča iz Bakra, da je Zanella včeraj odpotoval iz Bakra. Po najnovejših vesteh je prišlo med njim in italijansko komisijo v Opatiji do sporazuma, na podlagi katerega se je Italija zavezala, da bo podpirala Zanellino vlado na Reki pod pogojem, da se on izjavi, da bo priznal Italiji pravico intervencije v vseh vprašanih reške vlade. Prihod Zanelle na Reko se pričakuje za dne 12. t. m.

Beograd, 11. maja. (Izv.) Konec tega meseca bo v Rimu železniška konferenca, katere se bo udeležil tudi naš delegat. Na tej konferenci se bo določil vsaj red brzojavka Pariz-Triest-Carigrad.

Volilni rezultati

OKRAJ CELJE.

Višnja vas: SLS. brez volitev 16.
 Svetina: SLS. 57 (11), SKS. 26 (6).
 Smartno pri Celju: SLS. 11, SKS. 5.
 Škofja vas: SLS. 135 (7), SKS. 118 (6), soc. dem. 256 (12).

Sv. Lovrenc nad Prožinom: SLS. 120 (11), Kmetška delavska zveza 54 (5).

Dramlje: Ena sama kompromisna lista 16 odbornikov.

OKRAJ BREZICE:

Koprivnica: Ena sama lista SKS. 10 odbornikov.

Anze: Ena sama lista SLS. 10 odborn.

Senovo: Ena sama lista SLS. 9, SKS. 7 odbornikov.

Pleterje: Ena sama lista SLS. 12, SKS. 4 odbornike.

Stolovnik: Ena sama lista SLS. 10 odbornikov.

Sv. Vid: SLS. 57 (12), SKS. 17 (4).

Mihalovec: SKS. 31 (4), soc. dem. 41 (6).

OKRAJ ČRNOMELJ:

Kot: SLS. 44 (11), napredna stranka 25 (5).

OKRAJ KRASKO.

Kostanjevica: SLS. 270 (16), SKS. 95 (5), soc. dem. 47 (3).

Tržišče: SLS. 91 (7), SKS. 128 (9).

Šmarjeta: SKS. 197 (13), SLS. 173 (11), Dosedaj zagrizena klerikalna občina.

OKRAJ KRANJ.

Stražišče: Gospodarska stranka 74 (5), soc. dem. 115 (8), delavska zveza 65 (5), kmetška zveza 69 (6).

OKRAJ KAMNIK.

Peče: SLS. 86 (11), napredna lista 47 (5), Blagovica: SKS. 33 (3), SLS. 127 (13).

Krašna: SLS. 86 (10), napredne strauks 56 (6).

Lukovica: SLS. 20 (3), napredna strauks 40 (7).

STANOVANJSKA ANKETA V BEOGRADU.

Beograd, 11. maja. (Izv.) Danes se je vršilo pri ministru za socialno politiko posvetovanje zaradi nove stanovanjske naredbje. Minister doktor Kukovec je povdarjal glavne principe, ki naj bi tvorili podlago za novo uredbjo. Posvetovanje so se udeležili tudi delegati pokrajinskih vlad iz Sarajeva, Zagreba in Splita. Nova naredba bo temeljila na zadnji uredbji, izdani za Srbijo in Črno goro in bo imela tendenco vstvariti predpogoje za sistematično likvidacijo povojne stanovanjskega stanja.

Ljubljano, ko vlada zastopa na anketi z. overienik Ribnikar.

ZVEZA URADNIŠKIH POTROŠAČKIH ZADRUG.

Dne 8. maja se je vršila v dvorani Srbskega poljedelskega društva v Beogradu skupščina uradniških konzumnih zadrug iz cele države...

Važna naloga zveze obdobju v tem, da pomaga poedinim zadrugam do nadaljnjega razvoja in ekonomskega ojačenja...

Pri vstopu v zvezo mora vsaka zadruga vplačati za vsakih 100 svojih članov in za vsako začeto stotico najmanj en delež, ki znaša 500 dinarjev.

Z ozirom na veliko važnost tega vprašanja, za čegar uspešno rešenje se je angažirala tudi država v polni meri...

Po volitvah je skupščina še razpravljala o važnem vprašanju zadolžitve zveze in jemanja vlog na hranjenje.

Podkovska šola v Ljubljani. Vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani nas naproša objaviti sledečo notico v našem listu...

Mariborska eskomptna banka otvori svojo ekspozituro v Gornji Radgoni. Sezonska ekspozitura v Rogaski Slatini se odpre 15. t. m.

Poštne avtomobili v Beogradu. Poštno ministrstvo bo nabavilo 16 tovornih avtomobilov za zbiranje pisem v Beogradu in za prevoz paketov s pošte na kolodvor.

Izprememba v ravnateljstvu Eskomptne banke v Zagrebu. Dosedanji tajnik zagrebske borze dr. Barbanic je izvoljen za ravnatelja Eskomptne banke.

Prva pošiljatev goveje živine, ki nam je izročiti Bolgarija po mirovni pogodbi, je začela prihajati na odkazana mesta ob naši meji.

Dražbe avtomobilov. Državna uprava proda dne 16. maja v Beogradu na javni dražbi okroglo 2000 državnih avtomobilov.

Falsificirane italijanske novčanice. Na Dunaju so zaprli dva Italijana, ki sta razpečevala ponarejena bankovca po 5000 in 1000 lir.

Falsificirani čekl ameriške banke. American Banka «Association» opozarja občinstvo, da so čeki na njeno ime, ki so izstavljeni na 1000 dolarjev, falsificirani.

Južna železnica in Češkoslovaška. Češkoslovaška vlada je protestirala pri avstrijski vladi, češ da južna železnica omejuje svoj promet vedno takrat, ko se vrše na Češkem kake gospodarske prireditve.

Uvoz madžarskih kron na Madžarsko. Madžarska vlada je izdala naredbu glede uvoza madžarskih bankovcev. Potnik, ki potuje na Madžarsko, ne sme imeti seboj več kot 4000 madžarskih kron.

kron, in sicer ne v bankovcih po 1000 kron, temveč le v manjših bankovca.

Povodom otvoritve gospodarske razstave v Pragi dne 12. t. m. je ministarstvo poljoprivrede odločilo, da bosta naša zastopala R. Mešič, pomočnik ministra in M. Jovanović, načelnik poljedelskega ministrstva.

Madžarski budžet za leto 1921/22. Madžarski minister Hegedüs je objavil na zboru stranke matih posestnikov, da bo iznašal deficit v budžetu za l. 1921/22 devet milijard kron.

Panika na budimpeštanski efektni borzi. Madžarska krona je pridobila znova na svoji vrednosti na svetovnem trgu.

Znižanje izvozne carine na Bolgarskem. Bolgarska vlada je sklenila, da zniža izvozno carino, posebno za poljedelske izdelke.

Borza 11. maja

Zagreb, devize: Berlin 214 — 213, Milan 695 — 700, London 540 — 545, Newyork 195, Praga 192.25 — 194, Svica 2460, Dunaj 24.20 — 24.25, Budimpešta 68 — 69, Valute: dolar 132.25 — 132.50, avstrijske krone 23 — 23.50, rublji 50 — 56, češke krone 195 — 198, napoleoni 468 — 471, marke 215 — 216, leji 224, lire 675 — 680. Blagovna borza: koroza franko Zagreb 540, franko Baranja 540.

Table with exchange rates for various banks and currencies. Columns include bank names and their respective rates.

Beograd, valute: dolar 33.50 — 33.70, franki 274 — 275, lire 165 — 170, leji 56 — 56.50, levi 42 — 42.50, marke 53 — 53.50, češke krone 47.50 — 48, drahme 165 — 170. Devize: London 135 — 135.50, Pariz 278 — 280, Zeneva 600, Solun 165 — 170, Praga 48 48.20, Dunaj 6.10 — 6.12, Berlin 53 — 53.50, Milan 173 — 174. Efekti: Narodna banka SHS. 2880 denar.

Dunaj, devize: Zagreb 418 — 422, Beograd 1674 — 1694, Berlin 903 — 909, Budimpešta 279.50 — 282.50, Bukarešta 960 — 970, London 2235 — 2255, Milan 2940 — 2960, Newyork 565 — 569, Pariz 4725 — 4765, Praga 814 — 820, Sofija 680 — 690, Varšava 72 — 74, Curih 10.025 — 10.070. Valute: dolarji 561 — 565, levi 680 — 690, marke 905 — 911, funti 2235 — 2255, franci 4705 — 4745, lige 2930 — 2950, dinarji 1664 — 1684, poljske marke 69.50 — 71.50, leji 945 — 955, švic. franki 9925 — 9975, češkoslov. krone 814 — 820.

Berlin, devize: Italija 224.75 — 225.35, London 250.10 — 259.30, Newyork 662.68 — 662.82, Pariz 524.45 — 525.55, Svica 1918.85 — 1929.15, Dunaj 13.23 — 13.27, Praga 89.90 — 90.90, Budimpešta 31.46 — 31.54.

Curih, devize: Berlin 9, Newyork 559, London 22.33, Pariz 47.30, Milan 29.36, Praga 7.30, Budimpešta 2.85, Zagreb 4.10, Bukarešta 9.40, Varšava 0.65, Dunaj 1.25, avstr. žig. krone 1.04.

Umri je 11. t. m. v Celju trgovec in listni posestnik Fran Karlovič, star 52 let. Pokojnik je bil vedno zaveden narodnjak in odločen naprednjak.

Vremensko poročilo. Table with weather forecast for Ljubljana. Columns include date, temperature, wind, and other weather conditions.

nih ukrepah ter o vprašanju sporazuma v zadevi ustave. Konferenca je trajala do osmih zvečer.

Načrt zakona o srednjih šolah. Glavni prosvetni svet ministrstva prosvete je pričel predčerašnjem razpravo o načrtu zakona o srednjih šolah, ki bo veljaven za vso državo.

Zvišanje plač vojaškim uradnikom. Iz Beograda se nam poroča: Namostnik vojnega ministra, g. Draško-vič, je zvišal plače nadzornikom, podnadzornikom, risarjem, mojstrom raznih obrtov, diurnistom in drugim uslužbenecem, ki so zaposleni v vojaških tovarnah, artiljerijskih delavnicah, pri komandah in v raznih vojaških zavodih.

Glasilo centrumaških komunistov v Bosni. V Sarajevu prične te dni izhajati list «Glas Slobode», organ socialistične delavske centrumaške stranke. List bo urejeval Sretan Jakšič.

Goverice, ki skoraj nikoli ne zadene resnice in se večinoma le izraz razgledu strasti ali pa prenegljenih kombinacij, so se zadnje dni lotile tudi vseučiliškega profesorja dr. Prijatelja. Ker smo ravno mi prav dobro poučeni o marksistični podrobnosti izza vojnega časa, smemo pač reči, da se profesorju Prijatelju, ki je bil takrat v dunajski dvorni knjižnici, dela očita krivica.

Poturica. Poročali smo že, da se je 6. maja vršila aneksijska proslava v Nabrežini. Brali smo tačas v italijanskih časopisih, da so se slavja udeležili tudi nekateri Slovenci.

Idrijski proti Italijancem. «Popolo di Trieste», glasilo tržaških fašistov, poroča, da se idrijski dijaki upirajo učenju italijanskega jezika na tamošnji realki. V to svrhu so zahtevali, da se skrči poučevanje italijansčine na tri tedenske ure šolskega pouka.

Zamenjava 1, 2- in 10kronskih bankovcev. Finačna delegacija objavlja uradno: V roku od 18. maja do vključljivo 4. junija 1921 se izločijo eno-dvo- in desetkronski bankovci avstro-ogrske banke iz prometa.

Česká obec v Ljubljani vyziva svoje členstvo k učestvi na uvitani českeho pěveckého spolku «Hlahol» z Prahy. Sraz v soboto o 1/2. odp. na Kongresním trgu před universitou.

Družba «Kometa» v Ljubljani je darovala dijaški kuhinji «Domovini» namesto honorarja dr. Demšarju 100 K. Zdravstveno stanje v Ljubljani. Glasnom uradnega zdravstvenega izkaza se je v področju mestne občine ljubljanske v dobi od 1. do 7. maja narodilo 29 otrok.

Veliko slovensko slavnost v Kočevju priredi 15. t. m. kečevski nadstrankarski odbor v prid mestnim revežem in dijaškemu domu v Kočevju. Ob 11. dopoldne se vrši pred okrajnim glavarstvom koncert godbe jugoslovanskih železnicearjev, ob 1. popoldne pa se začne v vseh prostorih pivovarne «Union» velika ljudska veselica s sodelovanjem godbe in pevskega zbora jugoslov. železnicearjev.

Sokolski društvi v Metliki in v Novem mestu priredita v nedeljo dne 15. t. m. celodnevno piznilet na Sv. Jero v Gorjančih. Odhod iz Metlike in Novega mesta ob 3. uri zjutraj. Vabimo vse prijatelje narave, da se podajo v nedeljo s Sokolstvom v kraljestvo Trdinovih bajk.

Nová cestná zveza Maribor-Apaka kotlina. Pred kratkim so nekateri listi objavili o tej cestni zvezi notice, ki niso bile točne. Od informirane strani smo doznali, da je gradbená direkcija za Slovenijo na podlagi poizvedb na licu mesta sredi februarja t. l. napravila poročilo in predloge ministrstvu za gradbo, ki je vse stavišene predloge odobrilo.

Uspes cvetličnega dneva v Celju. Cvetlični dan Slovenskega ženskega društva v Celju je imel poveljen uspeh: nabrala se je vsota 5601 K. Društvo bo že v najkrajšem času otvorilo svojo knjižnico v Celju.

Povečanje produkcije tobaka. Da se poveča produkcija tobaka v naši državi, je finančno ministarstvo sklenilo, da se tobačne tovarne v Bosni in Sloveniji znatno razširijo, v Srbiji pa se ustanovi nekoliko novih tobačnih tovarn.

Reorganizacija gozdarske stroke. Po poročilih iz Beograda se v ministarstvu za šume in rudnike razpravlja o reorganizaciji gozdarske stroke. Predvideva se 12 pokrajinskih direkcij v kraljevini. Obenem se pripravlja tudi naredba o izenačenju plač vseh gozdarskih uslužbenec v naši državi.

Volitve za obrtno sodišče v Ljubljani. Oddelek ministrstva za trgovino in industrijo je odredil volitev za prisodnike in namestnike obrtnega sodišča v Ljubljani in za obrtne prisodnike vseh okrajnih sodišč v vseh štirih volilnih skupinah na drugo polovico meseca junija 1921.

Javna dražba štirih zaplenjenih konj se bo vršila 14. t. m. ob devetih dopoldne v glavni carinarnici v Mariboru.

Zaplenjeni dolarji. Pri reviziji potnikov na mariborskem kolodvoru so zaseli dva tihotapca valut: neko ljubljankanko, ki je imela pri sebi skritih 6000 dolarjev, in nekega Zagrebčana, ki je imel 9000 dolarjev.

Beračenje otrok se je v Mariboru v zadnjem času tako močno razpaslo, da je bila policija prisorana, da je izdala proti temu jako ostre odredbe. Vsak otrok, ki bo beračil po mestu, bo brez-pogojno aretiran.

Tatvina. Neznani tat je ukradel na mariborskem glavnem kolodvoru iz Ameriko vračajočemu se Hrvatju Stipici Petroviču kovčeg, v katerem je imel obleko in nekaj denarja.

Ukradena sablja. Iz gostilne Karel Dražček v Bohoričevi ulici v Ljubljani je bila dne 5. t. m. med veselico ukradena naredniku pri Dravskem puku Ivanu Oblaku po neznanem storilcu sablja v vrednosti 500 kron.

Iz Mokronoga nam pišejo: Pri občinskih volitvah so zmagali v naši občini samostojni kmecje, čeprav so agitirali klerikaleci z vso silo ter so celo cerkev na žalostni gori oskrnili z zamazanimi plakati.

Iz Sv. Petra v Savinjski dolini nam poročajo, da je tamošnji župnik dr. Jančič v znak zmage pri občinskih volitvah ukazal pol ure zvoniti z zvonovi. Pravijo pa, da so zvonovi peli jako žalostno.

Uspes cvetličnega dneva v Celju. Cvetlični dan Slovenskega ženskega društva v Celju je imel poveljen uspeh: nabrala se je vsota 5601 K. Društvo bo že v najkrajšem času otvorilo svojo knjižnico v Celju.

Epidemija koz v celjekem političnem okraju je že skoro popolnoma prenehala. V telnu od 2. do 8. t. m. sta oboleli na novo samo dve osebi in sicer v Sv. Kristofu in v Ljubnem. Skupno je bilo v evidenci 14 za kozami obolelih. Ena oseba je umrla. Za legarjem je obolela v istem tednu ena oseba v Sv. Kristofu.

Stavka krojaških pomočnikov v Celju je končana. Mojstri so 9. t. m. ugodili zahtevam pomočnikov, nakar so se ti zopet vrnili na delo.

Poročila sta se v Mariboru g. Anton Čič, prozni revident in gđ. Marija Silvester.

Dekliško zavetišče v Mariboru. V Mariboru se je po prizadevanju urada državne krajevne zaščite za deco otvori v spodnjih prostorih dekliske šole v Cankarjevi ulici zavetišče za ubožne deklice in sirote. Zavetišče sprejme dnevno 50 deklic na hrano in v zavetje. Zavetišče se bo vzdrževalo z državno subvencijo in prispevki drugih faktorjev. V programu ima urad še več zaščitnih naprav, ki se v kratkem oživitovirjo.

Javna dražba štirih zaplenjenih konj se bo vršila 14. t. m. ob devetih dopoldne v glavni carinarnici v Mariboru.

Zaplenjeni dolarji. Pri reviziji potnikov na mariborskem kolodvoru so zaseli dva tihotapca valut: neko ljubljankanko, ki je imela pri sebi skritih 6000 dolarjev, in nekega Zagrebčana, ki je imel 9000 dolarjev.

Beračenje otrok se je v Mariboru v zadnjem času tako močno razpaslo, da je bila policija prisorana, da je izdala proti temu jako ostre odredbe. Vsak otrok, ki bo beračil po mestu, bo brez-pogojno aretiran.

Tatvina. Neznani tat je ukradel na mariborskem glavnem kolodvoru iz Ameriko vračajočemu se Hrvatju Stipici Petroviču kovčeg, v katerem je imel obleko in nekaj denarja.

Ukradena sablja. Iz gostilne Karel Dražček v Bohoričevi ulici v Ljubljani je bila dne 5. t. m. med veselico ukradena naredniku pri Dravskem puku Ivanu Oblaku po neznanem storilcu sablja v vrednosti 500 kron.

Obrambni vestnik

Velikemu delu našega naroda so ta leta prinesla popolno osamosvojenje, ostali del pa še pričakuje svoje Velike noči. Borba za naše ujedinjenje še ni končana, to čutimo vsi.

Ko se je bližala svetovna vojna svojemu zaključku, so se na obnih zborih naših obrambnih društev slišali glasovi, da bode njihovo delo kmalu prenehalo samoposebi, ko dobimo svojo državo, v kateri se nam ne bo treba več boriti za najprimitivnejše pravice, kjer bomo imeli na razpolago svoje šolstvo.

Obrambno delo sedaj in nekaj. Naši časopisi so imeli v predvojni dobi na redu obrambno delo. Brezštevilno notic je pozivalo rodoljube k delu in radodarnosti. Skoro vse obrambno delo je slo-nelo na ramah «Družbe sv. Cirila in Metoda», ki je imela po celi Sloveniji naj-idealnejše organizirane podružnice. Vojna in njene posledice so marsikje uničile obrambno misel, zanimanje za družbo je padlo, ker je mnogo njeonih delavnih podružnic zaspalo. Vse se vrača k novemu življenju vse hiti na novo delo — ali naj spe podružnice «Družbe sv. Cirila in Metoda» večno? Glavna družba deluje in nepretgroma naprej, kakor nam dokazujejo časopisne notice in njene okrožnice na podružnice. Velika je še naloga družbe in konec njenega delovanja bo takrat, ko bodo vsi naši bratje združeni pod eno streho. Zasužnjeni bratje koncentrirajo svoje misli v tem, da si osnujejo svoja kulturna ognjišča v narodnih šolah. Ali zmoreto to sami brez naše pomoči? Ciril-Metodove podružnice, ki niste pričele še delovati, Vaša sveta dolžnost je, da se vzdamite in učine delom!

Vremensko poročilo

Table with weather forecast for Ljubljana. Columns include date, temperature, wind, and other weather conditions.

Estnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra» Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Hugh Conway: 53

Iz teme v luč

Roman.

«Tedi! Tedaj bi ga prijeli in peljali v klet; vpitje bi udušili če bi bilo treba. Pavlina ni smela vedeti o vsem tem načrtu. Prpravili so vse potrebno, da bi se Pavlina podala za nekaj časa k nekemu stricčevemu prijatelju, ne da bi poznala pomen opravkov, ki so primorali zarotnike oditi od tod.»

«Pavlina,» je rekel Ceneri, «mislim, da je zate najbolje, da greš spat. Z Antonom se imava o nekaterih rečeh še pomeniti.»

«Počakam, da Anton odide,» je odgovorila, «ako pa bi radi med seboj govorili, grem v drugo sobo.»

S temi besedami je odšla skozi dvokrilna vrata k glasovirju, kjer je sedla in igrala in pela sebi v zabavo.

«Danes je že prepozno, da bi se razgovarjali o važnih rečeh,» je rekel Anton, ko je sestra zapustila sobo.

«A je najboljšo, da se poslužiš te priložnosti. Jutri moram namreč oditi iz Angleške.»

Ker Antona ni bila volja, da bi mu stric utekel brez vsakega pojasnila, je zopet sedel.

«Pa dobro,» je dejal, «vendar ni treba, da bi bili tuji zraven.»

«To pa niso tuji. Moji prijatelji so, ki bodo porok za resnico vsega kar nameravam povedati.»

«Ne maram, da bi govoril o svojih zadevah v pričjo človeka, kakor

je ta-le,» je rekel Anton z zaničljivim namigom proti Macariju.

Govorila sta tiho. Pavlina ni bila daleč in nikdo je ni želel razburjati z naglojeznimi besedami ali grozečim prepričanjem; pa Macari je slišal opazko in videl kretinjo. Oči so mu zažarele in sklonil se je naprej proti mlademu Mareku.

«Morda vas bo v malo dneh,» je rekel «prav volja iz lastnega nagiba dati mi dar, ki se mi ga pred kratkim odrekli.»

Ceneri je opazil, da je držal desnico znotraj v suknji ob prsih, ker pa je vedno imel tako navado, ni mislil nič hudega o tem.

Anton se ni videlo vredno, da bi odgovoril. S pogledom največjega zaničevanja se je obrnil proč — in ta pogled je nemara Macarija tako neznansko raztogotil.

«Predno govorimo o čem drugem,» je rekel stricu, «zahtevam, da bo Pavlina odslej pod mojim varstvom. Niti ona, niti njeno imetje ne sme postati plen nizkotnega beraškega laškega pustolovca kakor je ta-le človek, vaš prijatelj!»

To so bile poslednje besede, ki jih je mladenič spregovoril. Macari je estopil korak proti njemu — brez krika od togote — brez vsake kletvice, ki bi opozorila njegovo žrtev. V desnici se je zablistalo dolgo svitlo jeklo — in ravno ko se je Anton Mareh ozrl kvišku ter se vrgel nazaj na stol, da bi se mu izognil, ga je zadel navzdolni sunek z vso močjo krepke roke — bodalo ga je zabodlo tik pod ključnico ter mu po-

polnoma prebodlo srce. Anton March je utihnil za vedno!

V hipu, ko se je zgrudil, je utihnilo Pavlinino petje in njeno grozno vpitje se je razlegalo po sobi. S svojega sedeža ob glasovirju je videla vse, kar se je bilo zgodilo. Ali se je čuditi, da jo je pogled oropal vseh čutov?

Macari je stal nad svojo žrtvijo. Ceneri je bil ves prepaden ob zločinu, ki je kakor bi trenil onemogočil vsako potrebo, da bi izvršil svoj načrt. Edini, ki je bil videti količkaj miren, je bil Petrov. Nujno je bilo potrebno, da uduše Pavlinino kričanje, ki bi lahko vznemirilo sosede. Planil je k njej, ji vrgel veliko voznato divansko odejo čez glavo, jo položil na divan, kjer jo je držal s silo.

V tistem hipu sem jaz vstopil kakor blazen — slep in brez pomoči, ampak glasnik maščevanja.

Celo okrutni Macari je osupnil ob moji prikazni. Ceneri pa je bil oni od njih, ki je iz nagibov samoobrambe potegnil revolver ter napel petelina. In on je bil tudi tisti, ki je najprej razumel pomen mojih strastnih prošenj za usmiljenje — on, ki mi je rešil življenje, kakor je zatrjeval.

Kakor hitro se je Macari zavedel svoje osuplosti, je zahteval, da tudi mene doleti Antonova usoda. Že je zopet vzdignil bodalo, med tem ko je Petrov popustil Pavlino in tiščal mene ob tla, kjer sem padel. Pa Ceneri mu je izbil jeklo iz rok ter me rešil. Preiskal mi je oči ter izpričal, da ni bilo za protiobdolžbe in ob-

tožbe in prisegel je, da se ne sme noben umor več izvršiti.

Petrov mu je pritrdil in Macari je naposled mrko odnehal, a s pogojem, da se zgodi z menoj, kakor smo že povedali. Da bi imeli opojno sredstvo pri roki, bi me bili takoj opojili; ker ga pa niso imeli, so zbudili staro služabnico, ki dotle še ni vedela o žaloigri, ki se je vršila, ter jo poslali po potrebno tekočino. Zločinci se me niso upali pustiti izpred oči in tako sem bil primoran poslušati vse, kar so delali.

Zakaj Ceneri ni ovadil umora? Zakaj je bil najmanj soudeleženec pri zločinu? Jaz samo mislim, da je bil vse slabši človek kakor je priznaval, ali pa je trepetal spricho svojega deleža pri vsem dejanju. Saj je ravno on nameraval izvršiti malone enako hudoben zločin in kadar bi se zaznala resnica o zaupanem denarju, bi ga nobeno sodišče na svetu ne opustilo. Morda sta s Petrovom malo cenila človeško življenje, njihove roke gotovo niso bile čiste političnih umorov. Ker pa sta se zavedala, da bi jima pred oblastjo slaba predla, sta se zvezala z Macarijem, podali so se takoj na delo, da premamijo preiskavo ter zakrijejo vse sledove zločina.

Zdaj ko so vsi trije hodili skupno pot, niso dvomili nad uspehom. Terezi so povedali vse. To ni bilo nič posebnega, kjer je bila popolnoma udana Ceneriju in bi jim pomagala pri desetih umorih, če bi jih njen gospodar zaukazal. Pred vsem pa so se morali iznebiti mene. Petrov

— Ceneri me ni hotel zaupati. Macarijevim rokam — je odšel ter našel zapoznelega izvoščika. Voznik ga je za precejšnje plačilo bil voljan posoditi za poldrugo uro. Ker je bila noč, jim ni bilo težko prenesti mene nezavestnega do voza, ne da bi kdo kaj opazil.

Petrov se je odpeljal, me daleč proč od hiše odložil v neki postranski ulici, vrnil voz lastniku in se pridružil tovarišem.

Zdaj pa k Pavlini. Njeno ječanje je popolnoma utihnilo in je ležala v nezavesti kakor mrtva. Največja nevarnost je prešla zločincem od nje. Dokler se ni zavedala, ni bilo mogoče storiti nič drugega kakor da so jo prenesli v njeno sobo ter jo izročili Terezi v varstvo. Ko pa bi se zavedla, so se morali odločiti, kaj potem.

PALMA

Kaučuk - pete za čevlje.

Tovarniška zaloga papirja
 vseh vrst pisarniških potrebščin.
 Založništvo raznovrstnih razglednic.
M. Tičar, Ljubljana
 709 20-4

Naročajte dnevnik „Jutra“!

Svinjsko mast, čisto, doma topljeno, razpošilja in poučbe sprajema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni trvdke **Janko Popovič, Ljubljana**. 230 29-29

Iv. Jax in sin
 Dunajska c. 15., Ljubljana.

Šivalni stroji
 Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linču. Ustanovljena leta 1867. Vselej poučuje brezplačno.
Pisalni stroji „Adler“.

Geniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Waifenrad.
 182 Začasno znižane cene. 12-4

Arhitekt in mestni stavbenik VILJEM TREO

Ljubljana, Gosposvetska c. 10. Telefon interurb. št. 103. Ustanovljeno l. 1850. se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izrečuje načrte in proračune. 710 13-4

Pašna skupina Podkorenem proda dražbenim potom nad cesto proti Ratečam

od 1500 do 2000 m³ stoječih smrekovih in nekaj borovih debel.

Dan dražbe 22. maja t. l. ob eni popoldan v gostilni pri Razingerju, kjer so tudi razvidni pogoji. 798 3-2

Načelnik.

Mali trgovski in obrtni oglasnik. Izhaja poljubno. Vsaka objava 4 K.

Puškarji: Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.

Skladščica: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Speditija: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Trgovine: Derenda Fran, konfekcija, manufaktura na debelo, najnižje cene, Emonska cesta 8. L. Mikuš, izdelovanje dežnikov, Mestni trg 15. 18

Naznanilo.
 Naznanjam sl. občinstvu, da sem prevzela z dnem 8. maja 1921 staroznano gostilno „PRI LEVU“ Gosposvetska cesta št. 16.
 Točila bom priznana dobra vina kot ljutomercana, Gadov-pečana, bizeljsko rdeče in belo. — Za gorka in mrzla jedila dobro preskrbljeno. — Lep senčnat vrt. — Prostoren hlev za konje na razpolago.
 Za obilen poset se sl. občinstvu priporoča s spoštovanjem
Rozi Legat, gostilničarka.

Ravnokar je izšla Svetovna vojna v pesmi in slikah, I. in II. zvezek.
 Cena posameznemu zvezku 4 krone.
 Dobiva se pri kolporterjih, v trafikah in v upravi „Domovine“, Sodna ulica 6.

ZALOGA TVRDKE

SIGICUMMI PARIZU

ZA HIGIENIČNE PREDMETE
 WIEN, I., KÄRNTNERSTRASSE N°45
 ECKE KRUGERSTRASSE 2 - KATALOGI GRATIS

Damski koncert vsak dan ob 9. uri zvečer v kavarni **LEON** Ljubljana, Stari trg št. 30.

F. BRUMAT Ljubljana 426 52-52

Manufaktura in tkanine Konkurenčne cene!

Mestni trg 25/I.

!! Kupujte nove knjige !!

Tiskovne zadruge:
 D. Fajgel, Tik za fronto. Zbirka ertic, ki popisujejo dogodke v Gorici po izbruhu vojne med Italijo in Avstrijo 1915. Broš. 36 K, po pošti 2 K več.
 A. Novačan, Voleja. Drama. Broš. 28 K, vez. 36 K, po pošti K 1-80 več.
 Shakespeare-Zupančič, Macbeth. Broš. 32 K, vez. 40 K, po pošti K 1-80 več.
 Ilka Waschtetova, Pravljice. Z večbarbnimi slikami. Vez. 40 K, po pošti K 1-80 več.
 Fr. Veber, Uvod v filozofijo. Pota in cilji, 3. — 4. zvezek. Cena 72 K, po pošti 3 K več.
 Knjige se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

Motorino (nafto) 707 2-1

Strojno olje „Regal“ O.
Olje za cilindre (valvolin)
Konsistentno mast (žolto)
 izborne kakovosti, po niski ceni, ima v komisiji

CENTRALNA BANKA
 BEOGRAD, Kralja Milana ul. 4.
 Telefon 100.

Pravkar je izšel ponatis znamenitega „Jutrovega“ romana, ki je vzbujal splošno pozornost:
Frank Heller, Prigode gospoda Collina.
 Cena 15 K, po pošti 2 K več.
 Naroča se pri upravnistvu „Jutra“, Ljubljana, Sodna ulica 6.

Mariborska eskomptna banka naznanja, da je otvorila dne 1. aprila t. l. novo ekspozituro v Gorenji Radgoni, ki se bavi z vsemi bančnimi posli.
Sezonska ekspozitura v Rogaški Slatini bo začela zopet poslovati dne 15. majnika t. l.